

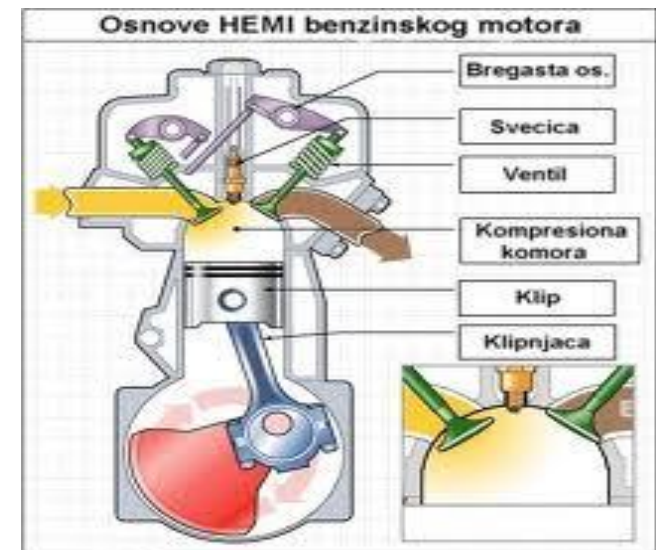
Наставна средства

Наставна средства

Наставно средство је било који материјал, направа или опрема која се користи у настави да би се **олакшао процес усвајања знања.**

Учило – било који материјал, направа или опрема која помаже **кандидату** (ученику) у процесу усвајања знања.

Наставно помагало – било који материјал, направа или опрема која помаже **предавачу** у извођењу наставе.

Наставна средства

Врсте наставних средстава

Све што се користи у некој обуци да би помогло кандидату да савлада задатке наставе може бити наставно средство. У реализацији наставе се најчешће користе:

- 1) табла (школска и бела);
- 2) флип-чарт;
- 3) постер и графикон;
- 4) модел и макета;
- 5) видео-материјали;
- 6) приручник;
- 7) графоскоп; и
- 8) компјутер и LCD пројектор

Наставна средства

Табла (школска и бела)

Табла је, вероватно, најпопуларније и најчешће коришћено наставно средство.

Користи се једноставно и брзо, а присутна је скоро свуда
Имајте на уму да оно што напишете на табли, кандидати запамте управо у тој форми.

Школске табле су најчешће **зелене** или **црне**. Најефектнија боја креде која се може користити на овој подлози није бела, већ **жута**

ПАЖЊА! Морате користити **ИСКЉУЧИВО** маркере за белу таблу.

Наставна средства

Табла (школска и бела)

Употреба:

- за бележење коментара и импровизованих одговора кандидата;
- за брзо исцртавање листа и дијаграма; и
- за записивање размишљања и одговора кандидата.

Наставна средства

Табла (школска и бела)

Предности:

- лака за употребу;
- доступна;
- економична;
- једноставна за одржавање;
- креде/маркери могу бити у боји;
- средство познато и предавачу и кандидатима;
- поуздана;
- вишенаменска употреба (бела табла + магнетна + филмско платно).

Наставна средства

Табла (школска и бела)

Недостаци:

- многи предавачи се обраћају табли док пишу по њој;
- доста времена одлази на само писање;
- понекад се тешко може видети шта је написано, ограничена видљивост за поједине кандидате;
- прашњава и прљава (ако говоримо о традиционалној зеленој или црној табли);
- мора често да се брише; и
- асоцира на традиционално школско окружење.

Наставна средства

Флип-чарт

Флип-чарт се користи у истим ситуацијама као и бела табла, с том разликом што садржи и блок папира.

Флексибилно је и преносиво наставно средство, посебно корисно уколико се настава одвија ван просторија центра за обуку.

Употреба:

- за активности као што је брејнсторминг;**
- за брзо исцртавање листа и дијаграма; и**
- за бележење размишљања и одговора кандидата.**

Наставна средства

Флип-чарт

Предности:

- покретан;
- економичан;
- лако се користи;
- нема делова који се могу покварити;
- флексибилна употреба (табла, папир, магнетна табла);
- може се припремити пре часа и тако вам уштедети време;
- може бити делимично припремљен и потом довршен на часу;
- може се користити с графиконима, дијаграмима и цртежима; и
- може се користити више пута.

Наставна средства

Флип-чарт

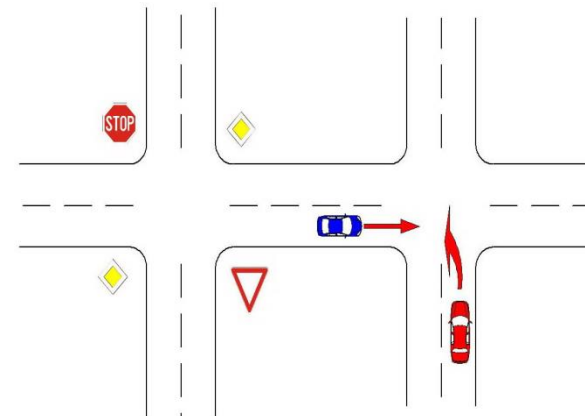

Недостаци:

- лако се оштећује;
- слова могу да избледе;
- маркери могу да се осуше;
- тешко се подешава и складишти;
- због мале величине није подесан за велике групе кандидата; и
- пуно времена одлази на писање на часу.

Наставна средства

Постери

Постери су корисна и атрактивна декорација учионице
Можете обложити све зидове материјалом који је важан за кандидате или који је општег информативног карактера.

Употреба:

- да визуелно представе наставни материјал (слике и графички);
- да нагласе кључне елементе; и
- као средства пасивног учења.

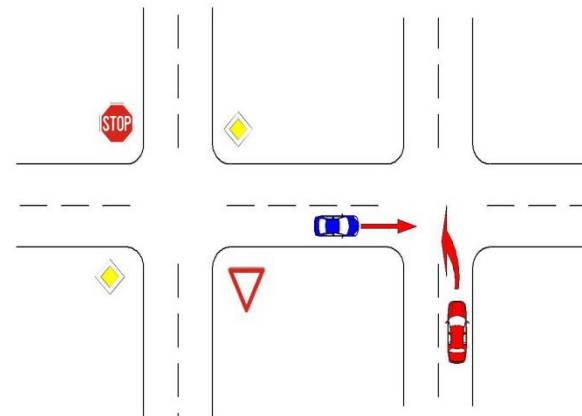
Наставна средства

Постери

Предности:

- једноставни, лаки за употребу;
- у боји;
- визуелно приближавају сложени наставни материјал;
- претходно направљени;
- лако се транспортују; и
- нема делова који се могу покварити.

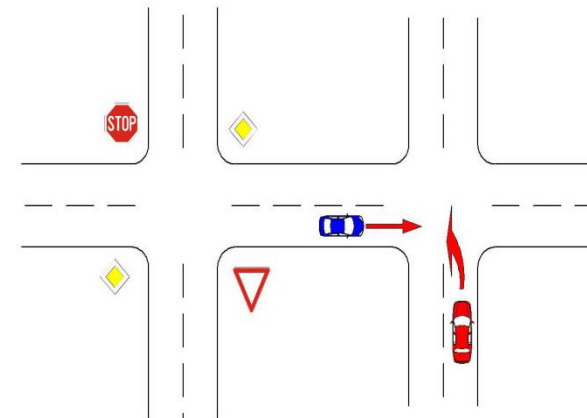
Наставна средства

Постери

Недостаци:

- понекад нису добро видљиви, па се тешко уочавају детаљи;
- могу да скрећу пажњу ако стоје на неодговарајућем месту;
- и
- после одређеног времена могу се доживљавати као декорација а не као средство

Наставна средства

Модели и макете

Модели и макете су наставна средства која треба што више користити у настави.

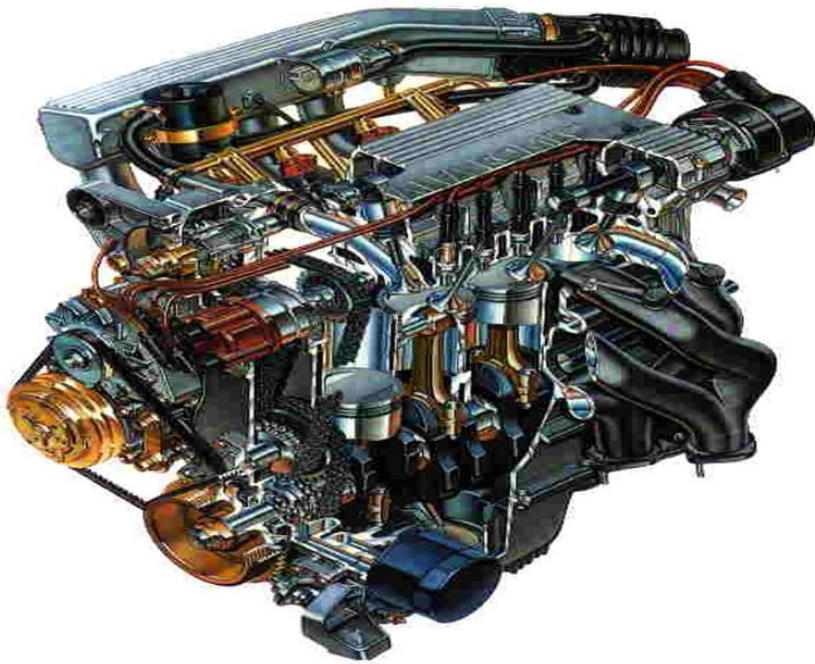
Због својих мултисензорних карактеристика, тренинг чине пријатнијим и приближавају и преносе знање из стварног живота.

Наставна средства

Модели и макете

Модел су таква наставна средства на којима може да се види пресек онога што проучавамо, тако да су јасно уочљиви сви унутрашњи делови.

Наставна средства

Модели и макете

Макете су умањене или (ређе) увећане варијанте стварних предмета. Када их користимо у настави, стичемо увид само у спољашњи изглед предмета. На њима се не види пресек нити саставни делови.

Наставна средства

Модели и макете

Употреба:

- показује како „стварни предмет“ изгледа када он није доступан или није практичан за употребу у настави.

Наставна средства

Модели и макете

Предности:

- могу се користити за симулацију „стварних предмета“;
- могу се користити да мале предмете прикажу већим него што изгледају у природној величини, како би се боље упознали;
- показују делове који се не виде; и
- подстичу мултисензорно учење.

Наставна средства

Модели и макете

Недостаци:

- често нису лако доступни;
- могу бити скупи за израду;
- тешко се транспортују и постављају;
- кандидати могу постати превише заинтересовани за наставно средство а не за оно што предавач излаже;
- безбедност може бити проблем (ватрено оружје); и
- модел треба да буде актуелан, као и оно што представља.

Наставна средства

Видео материјали

Видео-материјал и филмови се све више користе у настави. Нажалост, ово корисно средство често се користи како би се испунило време и да се кандидати мало „одморе“ на часу.

На почетку часа би требало нагласити главне елементе из првог приказивања или направити кратак увод у садржај видео материјала, како би кандидати боље разумели.

Наставна средства

Видео материјали

Употреба:

- да кандидатима приближи ситуацију која им је искуствено непозната (саобраћајне незгоде, опасне ситуације итд.);
- да демонстрира вештине, технике и процесе (нарочито у областима као што су радње у саобраћају, опасности које настају небезбедним понашањем у саобраћају итд.);

Наставна средства

Видео материјали

Употреба:

- пружа кандидатима могућност да направе разлику између правилних и погрешних понашања и ставова; и
- да прикаже сложене принципе и концепте који се не би могли разумети употребом других наставних средства.

Наставна средства

Видео материјали

Предности:

- пружа могућност мултисензорног учења;
- динамично је и визуелно атрактивно;
- показује догађај који не може да се репродукује у наставном окружењу;
- одговарајући видео-снимци често су доступни преко новинских агенција, телевизијских станица, центара за обуку итд.;
- могу се монтирати како би одговарали вашим потребама;
- кандидатима пружа „стандардизована“ искуства; и
- приказује животне ситуације.

Наставна средства

Видео материјали

Недостаци :

- захтева извор електричне енергије;
- комерцијални видео-снимци могу бити скупи;
- тешко су видљиви ако је учионица превелика, ограничени су величином ТВ екрана или пројекционог платна; и
- некомпатибилност видео-формата и стандарда, зависи од земље до земље (PAL, NTSC итд.).

Наставна средства

Приручници

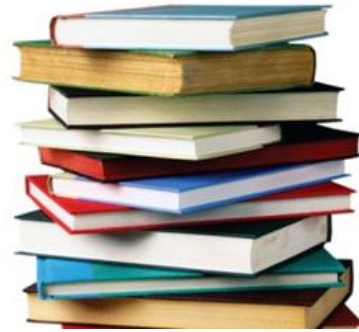
То је учило које помаже кандидату у процесу усвајања знања, али и наставно помагало јер помаже предавачу да боље организује наставу.

Потрудите се да приручнике направите тако да буду визуелно атрактивни.

Нека садрже активности, тако да кандидати могу лако да их користе.

Наставна средства

Приручници

Употреба:

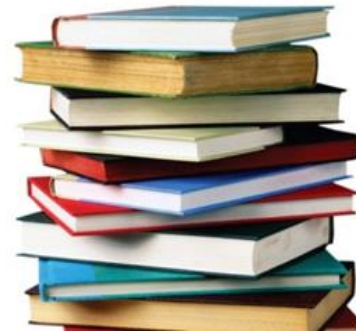
- кандидати могу да користе информације и након часа;
- дозволите кандидатима да усвоје материјал сопственим темпом; и
- не постоји потреба да кандидати памте или бележе дугачке целине.

Наставна средства

Приручници

Предности:

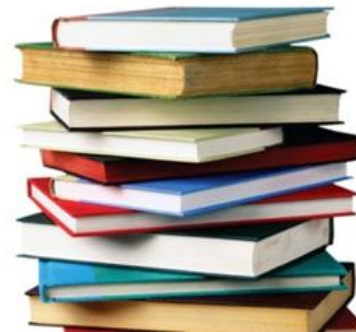

- могу да послуже као додатни материјал;
- само постојање приручника олакшава кандидатима учење;
- и
- остају кандидатима за даље коришћење.

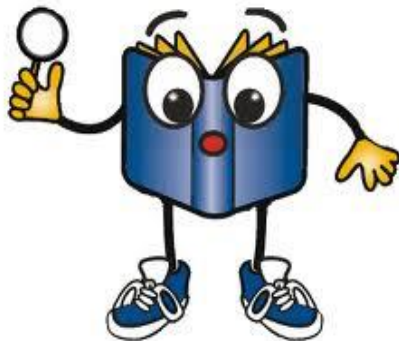
Наставна средства

Приручници

Недостаци:

- потребно је доста времена за израду; и
- уколико се подели кандидатима у неодговарајућем тренутку, може да им одврати пажњу.

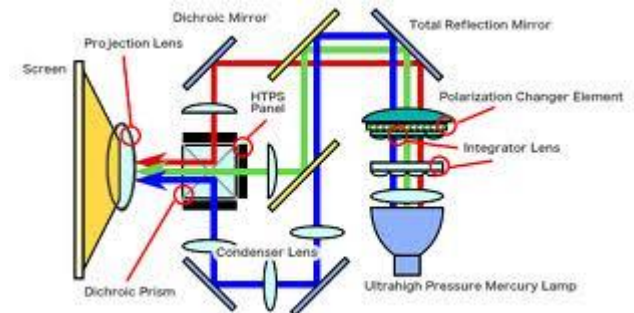
Наставна средства

Компјутер и LCD пројектор

Информациона технологија, посебно употреба компјутера, значајно је повећала могућности извођења квалитетне наставе.

Компјутер, као моћно мултимедијално средство у мултисензорној настави утиче на повећање ретенције и разумевање наставног садржаја.

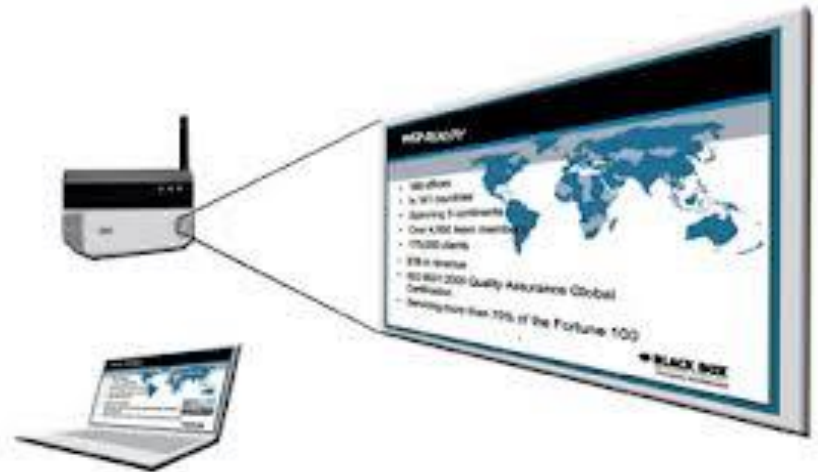
Наставна средства

Компјутер и LCD пројектор

Употреба:

- за power-point презентацију;
- да представи филмове, анимације, слике и графике; и
- за симулацију и игру.

Наставна средства

Компјутер и LCD пројектор

Предности:

- високо активна форма учења;
- садржај се лако мења и ажурира;
- велики број расположиви.
- покретна опрема.

Наставна средства

Компјутер и LCD пројектор

Недостаци:

- скупа опрема;
- захтева извор електричне енергије;
- техника може да не функционише када вам је најпотребнија;
- кандидати губе контакт с предавачем

